

COFARM

PŘÍPADOVÁ STUDIE: Kerry Social Farming

Úvod

Sociální zemědělství popisuje „inovativní přístup sdružující dva koncepty: multifunkční zemědělství a sociální služby/zdravotní péči na místní úrovni“. Jedná se o souhrn činností využívající zemědělské zdroje, za účelem vytváření integračního zaměstnávání, sociálních služeb a vzdělávacích aktivit ve venkovských nebo příměstských oblastech. (Di Iacovo a O'Connor, 2009). Sociální zemědělství se odkazuje na terapeutické užívání zemědělské krajiny a hospodaření na jejích částech, případně na celé ploše. Prostřednictvím této činnosti je pak poskytována zdravotní, sociální, vzdělávací a/nebo odborná podpora malému počtu osob ohrožených sociálním vyloučením. Aktivity sociálního zemědělství mohou být zaměřeny na více skupin ve společnosti – na osoby s postižením, starší osoby, NEETs (mladí lidé, kteří nestudují, nepracují a ani se nijak nevzdělávají); bývalí pachatelé trestné činnosti; závislé/uživatelé návykových látek. Všechny aktivity sociálního zemědělství jsou organizovány v rámci kontrolovaného, ulehčeného a strukturovaného programu, který může zahrnovat práci s hospodářskými zvířaty, v zahradnictví, při pěstování plodin, péči o stroje nebo práci v lese (Crowley 2017).

Kerry Social Farming (KSF) je dobrovolná, komunitní, sdílená služba, která poskytuje příležitosti pro sociální začlenění osobám se zdravotním postižením a v rámci místních komunit v hrabství Kerry, v Irsku. Vize Kerry Social Farming je “podporovat sociální zemědělství jako životaschopnou alternativu k dosažení lepší kvality života jak lidí, kteří využívají zdravotní a sociální služby, tak i farmářských rodin prostřednictvím zlepšení sociálního začleňování a propojení zemědělců s jejich komunitami” (SKDP, 2016).

Základní informace

Cahersiveen, hrabství Kerry, Irsko

Název Kerry Social Farming

Rok založení 2013

Druh spolupráce Sociální farmaření/péče o zeleň

Počet farmářů/zapojených podniků 14 Počet zemědělských podniků zapojených do iniciativy

22 Počet zemědělců zapojených do iniciativy 1 Počet zaměstnanců

Internetové odkazy

Webová stránka: www.kerrysocialfarming.ie

Videa: <https://www.youtube.com/watch?v=voB4gAjQuLs&t=19s>

E-kniha: [An Evaluation of Kerry Social Farming](#)

Facebook: [//www.facebook.com/KerrySocialFarming/](https://www.facebook.com/KerrySocialFarming/)

Twitter: [@kerrysocialfarm](#) or <https://twitter.com/KerrySocialFarm?lang=en>

Informace o procesu spolupráce

Sociální farmu lze definovat jako „typickou farmu, ze které mohou mít prospěch lidé potřebující podporu, a to díky svému zapojení do činnosti farmy v mimo prostředí léčebného ústavu. . Sociální farma také vytváří příležitost k opětovnému propojení zemědělců s místními komunitami prostřednictvím zapojení se do systému sociální podpory komunity“ (Rural Support). Při setkání s uživateli služeb se pozornost nezaměřuje na zemědělskou produkci, ale hlavně na potřeby účastníků. Tyto potřeby mohou být terapeutické, ošetrovatelské, vzdělávací nebo odborné. Je nezbytné, aby zemědělci spolupracovali s účastníky účinně a provedli je činnostmi vlastním tempem (Johnston, 2016). Jinými slovy, důraz je kladen na výsledky jednotlivých osob (Di Iacovo a O'Connor, 2009). V sociálním zemědělství v Irsku existuje tendence pracovat na rodinné farmě s malým počtem pracovníků, v mnoha případech jen s jedním nebo dvěma.

Zřízení pomocných organizací a sítí pro sociální zemědělství vede ke zvyšujícímu se počtu zapojených zemědělců. Obecně pomocné organizace pomáhají stimulovat zájem vlády, propojovat zemědělské a zdravotnické sektory s cílem zvýšit vzájemné porozumění a podporovat, legitimizovat a profesionalizovat chovatelskou péči. Kerry Social Farming je výborný příklad pomocné organizace, která podporuje dobrovolnický model sociálního zemědělství a tento dobrovolnický charakter je její základní hodnotou. Kerry Social Farming funguje pod záštitou South Kerry Development Partnership (SKDP), místní rozvojové společnosti. SKDP má skoro 30 let zkušeností v oblasti rozvoje venkova, má dobře propojené

networkingové sítě a je věrohodná pro agentury a místní občany. Konkrétně SKDP spolupracuje se zemědělskou komunitou po mnoho let a zemědělci byli vždy přímo zastoupeni v představenstvu. V letech 2016 a 2017 získalo Kerry Social Farming finanční podporu z oddělení Department of Agriculture, Food and Marine prostřednictvím fondu CEDRA k rozvoji pilotního projektu sociální farmy v hrabství Kerry. Díky tomuto financování byl přijat na plný úvazek zprostředkovatel, který má za úkol rozvíjet a rozšiřovat celý projekt. Kerry Social Farming získalo také financování z vládního programu Sociální inkluze a aktivace komunity (SICAP).

Kerry Social Farming je řízeno pracovní skupinou, které předsedá zástupce SKDP. V pracovní skupině jsou také zástupci organizací občanské společnosti se zkušenostmi a zájmem o podporu a posílení samostatnosti osob se zvláštními potřebami a také zástupce zemědělců. Dále je v pracovní skupině zástupce tzv. podpůrných služeb, jejichž klientům/účastníkům jsou nabízena umístění na farmách. Navíc jsou v pracovní skupině zastoupeni také samotní účastníci programu, (farmáři a osoby s mentálním postižením/osoby trpící s poškozením mozku) a mohou sdílet svoje zkušenosti a nabízet doporučení s ohledem na implementaci a provádění sociálního zemědělství v hrabství Kerry.

Farmy v jižní a severní části hrabství Kerry jsou spíše smíšené a extenzivní, avšak obecně jsou tyto farmy menší, než je národní průměr. Farmy mají často diverzifikované činnosti. Výsledkem je, že někteří zemědělci mají větší kapacitu věnovat čas mentoringu v oblasti sociálního zemědělství. Každá ze 14 farem zapojených do programu je odlišná. Na těchto farmách najdeme různé druhy hospodářských zvířat (masný i mléčný skot, ovce, drůbež, prasata, kozy, koně, osly). Psi a kočky jsou na farmách běžné. Dva zapojené podniky se věnují ekologickému zemědělství a jeden podnik nepoužívá žádné pesticidy ani chemikálie. Na všech farmách najdeme hospodářská zvířata, kromě jedné, která se specializuje zahradnictví. Jedna farma se zabývá lesnictvím. Velikost farem se pohybuje od méně než 0,3 ha (1 akr) s intenzivní zahradnickou produkcí až po 45 ha (111 akrů) s extenzivním hospodařením v kopcích. Půdní fond jednotlivých farem se liší, některé farmy vlastní velmi rozsáhlé pozemky, jiné mají limitované možnosti.

Když účastník poprvé navštíví sociální farmu, je doprovázen pomocným pracovníkem jednoho z poskytovatelů služby (agentury, které podporují osoby s mentálním postižením/osoby s poškozením mozku). Pomocní pracovníci jsou také

známí jako tzv. pracovní trenéři a tito profesionální pracovníci pracují vedle účastníka a farmáře. Pomáhají účastníkovi adaptovat se v novém prostředí a získávat zkušenosti. Pomocní pracovníci poskytují farmářům rady, jak komunikovat a pracovat s lidmi s rozdílnými schopnostmi a komunikačními styly. I když většina účastníků navštěvuje farmu bez asistence pomocných pracovníků, část účastníků využívá služby pracovního trenéra nepřetržitě. Jedním z jedinečných rysů Kerry Social Farming je, že farmáři nejsou placeni za čas strávený s účastníky sociálního zemědělství. Kerry Social Farming tak můžeme definovat jako dobrovolný model sociálního zemědělství. Model Kerry Social Farming vzešel ze základních principů rovnosti, sociálního začleňování, dobrovolného rozvoje komunity a spolupráce. Základem Kerry Social Farming je podpora lidí s postižením, aby dosáhli plného a smysluplného života podle svého výběru v rámci místních komunit. Podobně účastníci nejsou placeni za čas strávený na farmě. Cílem iniciativy je tedy rozvíjet skutečné vztahy a prosazovat sociální začleňování způsobem, který není podložen žádnou formou platby za služby poskytované buď hostitelským zemědělcem a jejich rodinami nebo účastníkem.

Podle Crowleyho (2017), jsou hlavními silnými stránkami spojovanými s přístupem Kerry Social Farming tyto:

1. Soustředění se na člověka
2. Pozitivní a cílená intervence
3. Uplatnění sociálního kapitálu farmářské rodiny

4. Přístup založený na partnerství a spolupráce
5. Inovace a potenciál pro začlenění do hlavního proudu
6. Komunitní integrace
7. Sociální začlenění.

Kromě toho zprostředkovatel Kerry Social Farming uvedl, že iniciativa má pozitivní přínos, jak pro účastníky, tak pro zemědělce:

“Účastník: posílení sociálního začlenění ve venkovských komunitách prostřednictvím dobrovolné iniciativy zemědělců, rovněž zlepšení blahobytu a příležitostí pro nové dovednosti a odbornou přípravu.

Farmář: posílení sociálního začlenění a začlenění se do komunity; příležitosti školení nových dovedností a přenos znalostí; vynikající iniciativa v oblasti zdraví a bezpečnosti na farmě “.

Kerry Social Farming nabízí výhody hostitelským farmářům zapojených do dobrovolného modelu sociálního zemědělství. Hostitelští farmáři mají příležitost poskytovat alternativní služby a nové typy aktivit na svých farmách. Například, Johnston (2016: 4) zdůrazňuje, že „ačkoliv sociální zemědělství by mělo poskytovat výhody zprostředkovatelům, je to primárně altruistický podnik, který je často záchranným bodem pro ohrožené skupiny dospělých, kteří využívají jejich služby.“

Hrozby / Výzvy

Nedostatek vhodných finančních prostředků, nadměrná byrokracie a nadměrná regulace jsou nejdůležitějšími výzvami, kterým Kerry Social Farming čelí. Nedostatečné financování sociálních služeb v Irsku znamenalo, že realizované projekty jsou zakotveny v iniciativách trhu práce, zatímco úspěšné pilotní projekty v oblasti sociálního zemědělství po skončení krátkodobého financování mají problém se sehnáním dalších zdrojů (McGloin a O'Connor, 2007). Johnston (2016) navrhl, aby byly prozkoumány možnosti využití přímých plateb na podporu sociálního zemědělství coby formu diverzifikace zemědělských podniků v Severním Irsku a Wilcox (2008) doporučil upravit jednotnou platbu na farmu ve Velké Británii tak, aby podpořila zemědělce v dosažení sociálních cílů, např. inkluze prostřednictvím sociálních farem. Sociální odpovědnost podniků je dalším možným potenciálním zdrojem financování- společnosti by mohly být oslovovány s žádostí o poskytnutí prostředků na financování sociálního farmářství (Wilcox, 2008). Ale zatímco sponzorství a podpora od firem nebo filantropický model je dobrým modelem pro fázi rozvoje sociální farmy, lidé, kteří mají zkušenosti se sociálním zemědělstvím, vědí, že pro další činnost potřebují dlouhodobě udržitelné financování.

Kerry Social Farming zaznamenalo výrazný nárůst počtu farmářů a účastníků v rámci této iniciativy. Projekt nyní vyžaduje více než jednu osobu (zprostředkovatele) k ustálení a růstu své činnosti (tj. růst není narušován kvůli nedostatku pracovníků). Slovy zprostředkovatele: „projekt potřebuje malý tým pracovníků na plný úvazek, protože se stává příliš velkým“.

Školení a schopnosti

Podle zprostředkovatele se školení požadované pro oblast sociálního zemědělství liší v závislosti na různých skupinách zúčastněných stran:

Farmáři: : Zabezpečení ohrožených skupin dospělých osob; zabezpečení ohrožených skupin dětí; první pomoc; a obecný kurz zkoumající různé aspekty povědomí o zdravotním postižení.

Účastník: bezpečnost při práci na farmě; obecný úvod o zemědělství a ruční práce v zemědělství.

Pracovní skupina: rozvoj a realizace exkurzí na farmách tak, aby byl zajištěn přenos znalostí; zabezpečení pro ohrožené skupiny dospělých osob; a zabezpečení ohrožených skupin dětí.

Podle Crowleyho (2017) zahrnuje nejvíce vyhledávané školení pro hostitelské zemědělce, kteří se účastní projektu Kerry Social Farming, práce s potřebami a schopnostmi účastníka; jak efektivně komunikovat, speciálně s účastníky, kteří nemohou verbálně komunikovat. Většina hostitelských zemědělců by byla spokojena s dosaženým vzděláním k tomu, aby splnila současné požadavky, jen malý počet zemědělců má zájem o odbornou přípravu, která vede k získání další kvalifikace. Dále je důležité nabízet školení pro účastníky, jako je např. kvalifikace v sociálním zemědělství pro dospělé s poruchami učení, školení zemědělských dovedností a životních dovedností prostřednictvím práce v zemědělství.

K tomu, aby se zemědělec zapojil do sociálních činností, musí mít vynikající komunikační dovednosti a také schopnost jednat s lidmi přiměřeným způsobem. Dále musí mít zemědělec velký zájem pomáhat účastníkům dosáhnout jejich plného potenciálu v oblasti osobního rozvoje. Zemědělce musí rovněž být schopen odhadnout praktické možnosti, zda má schopnost rozvíjet pracovní činnosti/úkoly na farmě tak, aby uspokojil potřeby účastníků. Osvědčené postupy/lekce by měly být také sdíleny s dalšími zemědělci. Tohoto cíle bylo dosaženo prostřednictvím modelu v Kerry Social Farming oproti modelu klasické exkurze na farmě.

Rady/doporučení

Zprostředkovatel projektu poskytl jednotlivcům (včetně farmářů), kteří mají zájem o založení skupiny sociálního zemědělství/projektu, podobného Kerry Social Farming, následující rady:

- Podívejte se na další modely sociálního zemědělství a použijte přístup někoho místního/přístup zdola nahoru, abyste vytvořili model, který bude vyhovovat místním podmínkám ve vaší oblasti/jurisdikci;
- Vedoucí partner by již měl mít dobré vztahy s místními zemědělci - důvěra ve vedoucího partnera je pro zemědělce nezbytná, aby věděli, že budou podporováni v průběhu celého procesu;
- Vytvořte v počáteční fázi příslušnou pracovní skupinu, která bude složena ze zástupců klíčových zúčastněných stran - účastníků a jejich rodin, hostitelského zemědělce, poskytovatelů služeb; místní obce/místní rady; místní rozvojové společnosti/místní akční skupiny a organizace občanské společnosti.
- Zásadní vliv na to, aby různé skupiny/zúčastněné strany spolupracovaly společně, má silná vedoucí osobnost (předseda);
- Kombinujte existující programy tak, abyste získali financování na zprovoznění malého množství sociálních farem.
- Založte malý tým nebo zaměstnejte osobu, která bude mít na starost realizaci a rozvoj programu. Tito lidé potřebují mít dobrou znalost následujících oblastí: venkovský rozvoj; zemědělství; problematika práce s lidmi s postižením; financování a administrativa. Tato osoba by měla disponovat výbornými komunikačními dovednostmi a také schopností jednat s lidmi přiměřeným způsobem.

Růst: “ Přizpůsobte si přístup zdola nahoru tak, aby vedl k udržitelnému růstu - začněte s několika zemědělskými podniky a umožněte stabilní růst, který zajistí udržování osvědčených postupů a průběžné vzdělávání a bude vyhovovat potřebám zemědělců. ”

“ Průběžné konzultace se zemědělci a účastníky jsou zásadní a jsou realizovány specializovanými koordinátory. ”

Dotazy/Otázky

- Jaké osobní vlastnosti a logistickou podporu farmář potřebuje, aby se mohl zapojit do sociálního zemědělství?
- Jaké jsou požadavky na školení pro zemědělce, kteří usilují o to, zapojit se do sociálního zemědělství?

Klíčová slova

Klíčová slova o spolupráci

Sociální farmaření/péče o zeleň
Dobrovolné

Partneři

Limerick Institute of Technology:
(Irsko)
www.lit.ie/rdi

Hof und Leben GmbH
(Německo)
www.hofundleben.de

Asociace
soukromého
zemědělství ČR

Asociace Soukromého Zemelstvi
Ceske Republiky (Česká republika)
www.asz.cz

On Projects Advising SL
(Španělsko)
www.onprojects.es

Union de Agricultores y Ganaderos-
Jovenes Agricultores de Jaén (Španělsko)
www.coagjaen.es

Biotehniški Center Naklo
(Slovinsko)
www.bc-naklo.si

Confederazione Italiana Agricoltori Toscana
(Itálie)
www.ciatoscana.eu

European Landowners' Organisation
(Belgie)
www.europeanlandowners.org

Sociální Média

/CoFarm
www.facebook.com/CoFarm-1793897127551330

www.cofarm-erasmus.eu

/COFARM_ERASMUS
www.twitter.com/COFARM_ERASMUS

Webová stránka projektu

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

Tento projekt byl realizován za finanční podpory Evropské unie. Za obsah publikací odpovídá výlučně autor. Publikace nereprezentují názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejich obsahem.
CO-FARM: Enhancing COoperation amongst FARMing entrepreneurs
Projekt č: 2016-1-IE01-KA202-016870